

MĚSÍČNÍK EU AKTUALIT

EU Office / Knowledge Centre | Srpen 2020 | 203

Historický summit

Češi letos tráví dovolenou v tuzemsku

Automobilky se musí letos hodně snažit, aby splnily emisní limity

Obsah

Události v EU:	EU summit: Lídři se shodli na fondu obnovy a víceletém rozpočtu	strana 2
Brusel Inside:	Historický summit	strana 5
Drobnohled:	Češi letos tráví dovolenou v tuzemsku	strana 6
Hlavní téma:	Automobilky se musí letos hodně snažit, aby splnily emisní limity	strana 7
EU Seriál:	Evropská komise hledá partnery k provozování informačních středisek Europe Direct	strana 11

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny

+420 956 765 439, dnavratil@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

EU OFFICE / KNOWLEDGE CENTRE

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Tereza Hrtusová

+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.

Budějovická 1518/13b

140 00 Praha 4

EU_office@csas.cz

<http://www.csas.cz/eu>

Sledujte nás na Twitteru:

ReSearch

Česká spořitelna

@Research_sporka

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou

Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

EURACTIV.cz

Milí čtenáři,

pro většinu z nás je letošní léto z dlouhodobého hlediska v mnoha ohledech zcela odlišné a disponuje hned několika „poprvé“. Poprvé od otevření hranic zažíváme situaci, kdy se bez omezení nemůžeme vydat kamkoliv se nám zlíbí, poprvé ke kšiltovkám a ponožkám v sandálech přibyla také rouška a poprvé ve větší míře testujeme práci ze svých domovů, což jistě v těchto dnech ocení především ti s vlastní zahradou :)

Historickým milníkem je toto léto také pro Evropskou unii. Co se ještě na počátku tohoto roku zdálo téměř nemožné, stalo se koncem července skutečností. Lídři EU se totiž v průběhu jednoho z nejdéle trvajících summitů dohodli na podobě víceletého finančního rámce EU a z pohledu způsobu financování zcela nového nástroje Next Generation EU, který je rovněž označován výrazem „fond obnovy“. Ten bude disponovat částkou 750 mld. eur a měl by pomoci zemím, které byly v důsledku pandemie koronaviru zasaženy nejvíce. Částka se dále dělí na část grantovou, která činí 390 mld. eur a půjčky, na které bude připraveno 360 mld. eur. Inovativnost fondu obnovy spočívá v získávání prostředků. Ty si totiž Komise vypůjčí na finančních trzích. Čerpání z fondu bude podmíněno plněním reforem, přičemž klíčová bude spojitost s přechodem k životnímu prostředí odpovědné a digitální ekonomice. Konkrétní výše grantů a půjček, na které by měla Česká republika v rámci fondu obnovy dosáhnout, bude Evropskou komisí brzy zveřejněna. V tuto chvíli (6. srpna) jsou všechna čísla, na která jste o alokacích pro členské státy mohli narazit, pouze předběžná. Zda se nový způsob financování osvědčí, a získá důvěru investorů, nyní s jistotou říci nemůžeme, ale jak píše kolega Petr Zahradník ve svém příspěvku: „*Je však více než žádoucí dát tomuto systému šanci. Uznat, že nic lepšího momentálně na stole není a nevytvářet zbytečné a malicherné překážky bránící jeho praktické implementaci.*“

Na řadě je nyní ještě příjmová stránka rozpočtu EU, která musí být navýšena úměrně jeho výdajům. V závěru summitu tedy stojí, že se členské země zavázaly k tomu, že společný rozpočet pomůže již od roku 2021 naplnit nový poplatek z nerecyklovaných plastů. Poplatek České republiky však díky vysoké míře recyklace plastových obalů patří k nejnižším.

V úvodu zmíněné omezení „vydat se letos kamkoliv se nám zlíbí“ se výrazně projevilo v kapacitách ubytovacích zařízení v tuzemsku. Ty praskají ve švech, neboť se výrazná část obyvatel rozhodla trávit svou dovolenou bez překračování hranic. To potvrzují také data o platbách kartou za ubytování v ČR - v červenci vzrostly jejich objemy v průměru o více než 50 % oproti loňsku. Dopady koronaviru na tuzemský cestovní ruch (úbytek zahraničních turistů) možná ve finále nebudou tak dramatické.

Svou dovolenou strávenou v České republice sice podporujete ekonomiku a tedy přispíváte na dobrou věc, což však tak úplně neplatí, pokud se na ni chystáte autem (pouze v případě, že nevlastníte zelené a ohleduplné vozidlo; „hanlivé“ označení pro elektromobil), neboť vypouštíte emise. Jejich dlouhodobé snižování se u osobních automobilů se zastavilo, v posledních třech letech naopak mírně rostou. Letos přitom musí automobilky, které dodávají do EU, snížit emise CO₂ v průměru na 1 auto o 15 % oproti roku 2019. A pokud se jim to nepodaří, budou následovat obří pokuty. Kolega Radek Novák spočítal, o jak vysoké pokuty by se mohlo jednat a zda u některých výrobců dokonce nepřevýší jejich zisk.

Ať už máte před či po své letošní dovolené, nebo se na ní právě nacházíte, přeji vám, ať se přes všechna omezení vydaří.

Tereza

@Research_sporka

Události v EU

Spojené království: Nová imigrační pravidla začnou platit od ledna 2021. - EU summit: Lídři se shodli na fondu obnovy a víceletém rozpočtu. - Bulharsko a Chorvatsko vstoupily do ERM-II. Euro mohou mít za dva roky. - Rekordní propad ekonomiky EU - HDP se proti předchozím třem měsícům snížil o 11,9 %, v meziročním srovnání pak o 14,4 %.

BREXIT

Spojené království: Nová imigrační pravidla

Británie nabídne zdravotníkům a sociálním pracovníkům z ciziny možnost rychlejšího i levnějšího získávání víz. **Nový imigrační systém začne platit od ledna příštího roku.**

Nová imigrační pravidla byla přijata v souvislosti s letošním vystoupením Spojeného království z Evropské unie, na jehož základě skončí na konci roku volný pohyb pracovní síly mezi oběma subjekty.

Státní zdravotnický systém NHS, který zaměstnává více než 1,2 milionu pracovníků a zároveň stojí v čele boje proti pandemii covidu-19, se ve značné míře spoléhá právě na zaměstnance přicházející z EU i dalších zemí světa.

Kabinet premiéra Borise Johnsona představil program, který zdravotníkům či poskytovatelům sociální péče sníží poplatky za víza, zkrátí lhůty pro vyřízení žádostí a obecně poskytne větší podporu potenciálním zaměstnancům v NHS i oblastí sociální péče. Podpoří také jednotlivé firmy poskytující zdravotnické či sociální služby.

Podle nového systému bude cizinec ucházející se o práci v Británii ve většině případů muset mít předem nabídku zaměstnání, dostatečnou kvalifikaci i znalost angličtiny.

Vláda rovněž oznámila, že **vysokoškolští studenti ze zahraničí budou moci po dokončení studií zůstat v Británii dva roky.** Absolventům doktorského studia bude dovoleno zůstat tři roky.

S vytvořením formální cesty na britský pracovní trh pro nekvalifikované pracovníky nový systém nepočítá. V budoucnu nicméně mohou vzniknout zvláštní schémata pro sezónní pracovníky či zaměstnance ve specifických oborech.

<https://euractiv.cz/section/brexit/news/britanie-predstavila-imigracni-pravidla-zdravotnici-ziskaji-vizum-snadneji/>

<https://www.gov.uk/guidance/new-immigration-system-what-you-need-to-know>

EKONOMIKA A EURO

EU summit: Lídři se shodli na fondu obnovy a víceletém rozpočtu

Prezidenti a premiéři evropských zemí se po pěti dnech vyjednávání dohodli na parametrech fondu obnovy ekonomik a budoucího sedmiletého rozpočtu.

Celkový objem fondu, který má od 1. ledna pomoci ekonomikám zasaženým koronavirovou krizí, bude 750 miliard eur (asi 20 bilionů korun). Tyto peníze, které zvýší hodnotu unijního rozpočtu na období 2021-2027 na více než 1,8 bilionu eur, si Evropská komise bezprecedentně vypůjčí na finančních trzích.

Celková výše grantů ve fondu obnovy bude 390 miliard eur, na půjčky v něm bude připraveno 360 miliard. Právě tento poměr byl hlavním sporným tématem jednání, kvůli němuž odmítaly takzvané šetrné státy k dohodě přistoupit. Ty si nakonec vymohly snížení přímých dotací z původně plánovaného půl bilionu o 110 miliard eur. Itálie a Španělsko, které jako země nejzasáženější pandemií covidu-19 budou výrazně největšími příjemci prostředků z fondu, podporovaly spolu s Německem a Francií co největší balík grantů. Kompromisem se nakonec stalo zmíněných 390 miliard eur.

Čerpání z fondu bude spojeno s plněním národních reformních programů, k nimž se bude muset zavázat každá země. Klíčové je, že investice z fondu i z rozpočtu jsou spojeny s přechodem ke klimaticky odpovědnému a digitálnímu hospodářství.

Půjčku by státy měly splácet do poloviny století, k čemuž jim mají pomoci nové zdroje příjmů společného rozpočtu. V rámci dohody se země zavázaly k tomu, že rozpočet pomůže naplňovat nový poplatek z nerecyklovaných plastů, o dalších zdrojích ještě budou jednat.

Česko by mělo v příštích sedmi letech z evropského rozpočtu na dotacích čerpat 35,7 miliardy eur (vč. prostředků z fondu obnovy; jedná se o předběžný odhad). ČR by mohla těžit z toho, že se oproti dosavadnímu rozpočtu zvýší pružnost převodu peněz mezi jednotlivými strukturálními fondy. Konkrétní alokace pro jednotlivé státy budou Evropskou komisí brzy zveřejněny.

Česko si vyjednalo možnost převádět až 25 procent příspěvků mezi jednotlivými strukturálními fondy podle svých potřeb. Vláda co nejdříve předloží Evropské komisi plán reformy, který bude podmínkou toho, aby mohla čerpat z fondu obnovy určeného pro příští tři roky.

<https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/evropsti-lidri-se-shodli-na-fondu-obnovy-a-rozpocet-babis-je-s-vysledkem-spokojeny/>

<https://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/european-council/2020/07/17-21/>

Bulharsko a Chorvatsko vstoupily do ERM-II. Euro mohou mít za dva roky

Bulharsko a Chorvatsko byly přijaty do „čekárny na euro“, tedy do mechanismu směnných kurzů ERM-II.

V příštích nejméně dvou letech budou muset obě tyto země udržovat kurz svých měn ve stanoveném pásmu vůči euru a nesmějí své měny devalvovat. Pak teprve mohou zavést euro a rozšířit tak počet členů eurozóny.

Oznámený krok připravuje cestu k prvnímu rozšíření eurozóny od roku 2015. Tehdy se 19. zemí, kde se platí eurem, stala Litva. Smyslem ERM-II je stabilizovat měny před faktickým zavedením eura. Bulharsko a Chorvatsko se tak připojí k Dánsku, které je v tomto mechanismu už roky, přestože euro zavést nehodlá (má trvale vyjednanou výjimku).

Střední kurz bulharské měny byl pro účely ERM-II stanoven na 1,95583 leva za jedno euro. U chorvatské měny stanovený střední kurz činí 7,53450 kuny za euro, uvedla ECB.

Zavést euro by s výjimkou Dánska měly v budoucnu všechny členské země EU včetně České republiky. Ta ale dává opakovaně najevo, že s tímto krokem nebude spěchat.

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/bulharsko-a-chorvatsko-jsou-v-cekarne-na-euro-spolecnou-menu-mohou-mit-za-dva-roky>

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1321

Rekordní propad ekonomiky EU

Ekonomika Evropské unie zaznamenala ve druhém čtvrtletí rekordní propad, za kterým jsou zejména opatření proti šíření nového koronaviru. **Hrubý domácí produkt se proti předchozím třem měsícům snížil o 11,9 procenta**, v meziročním srovnání pak o 14,4 procenta. Evropa tak při použití srovnatelné metodiky výpočtu ve čtvrtletí zažila hlubší hospodářský propad než Spojené státy.

Výsledek je zhruba v souladu s odhady analytiků. Ekonomika eurozóny klesla proti předchozím třem měsícům o 12,1 procenta, meziročně pak o 15 procent.

Dle Eurostatu jsou to zdaleka nejvýraznější propady, které byly zaznamenány od začátku těchto měření v roce 1995. Druhé čtvrtletí ještě bylo ve většině členských zemí ovlivněno opatřeními proti šíření nemoci covid-19.

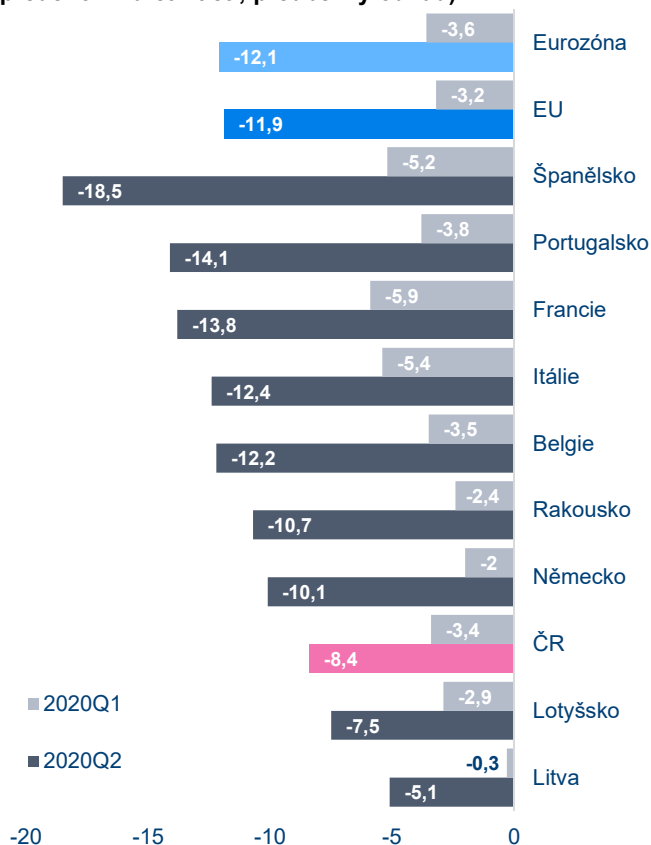
Z významných zemí EU klesla německá ekonomika proti předchozím třem měsícům o 10,1 procenta, francouzská o 13,8 procenta, italská o 12,4 a španělská o 18,5 procenta.

Česká ekonomika zaznamenala ve druhém čtvrtletí pokles proti předchozím třem měsícům o 8,4 procenta. Lépe si vedlo Lotyšsko, kde propad HDP činil ve srovnání s předchozím čtvrtletím 7,5 procenta, a Litva, kde ekonomika klesla o 5,1 procenta.

Americká ekonomika ve druhém čtvrtletí klesala tempem 32,9 procenta, což je také rekord. Američané ale vývoj HDP sledují jinak, používají přepočtení na celý rok, zatímco EU vyjadřuje změnu HDP proti předchozímu čtvrtletí a proti stejnému období předchozího roku. Při použití této metodiky americká ekonomika ve druhém čtvrtletí klesla proti předchozím třem měsícům o 9,5 procenta.

V prvním čtvrtletí ekonomika Evropské unie klesla proti předchozím třem měsícům o 3,2 procenta, v zemích eurozóny se HDP snížil o 3,6 procenta. Evropské země začaly opatření proti šíření koronaviru zavádět na jaře, většinou v březnu. První čtvrtletí tak bylo pandemií ovlivněno jen okrajově.

Hrubý domácí produkt, 2. čtvrtletí 2020 (% změna oproti předchozímu čtvrtletí; předběžný odhad)

Zdroj: Eurostat; sezónně očištěno; data za ostatní členské státy nebyla dostupná

První rychlý odhad je založen na dílčích údajích, které se budou dál zpřesňovat. **Další zpráva o vývoji HDP za druhé čtvrtletí bude Eurostatem zveřejněna 14. srpna.**

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/unijni-ekonomika-klesla-temer-o-12-procent-propad-je-hlubsi-nez-v-usa/>

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/11156775/2-31072020-BP-EN.pdf/cbe7522c-ebfa-ef08-be60-b1c9d1bd385b>

Události v EU

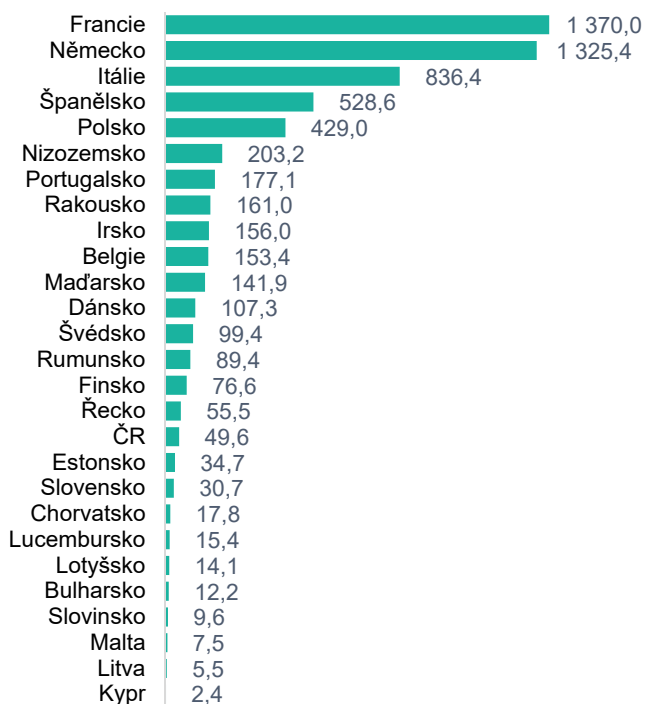
Nový zdroj evropského rozpočtu: Poplatek z nerecyklovaných plastů. Výše poplatku před uplatněním korekčního mechanismu by měla činit 0,8 eur/kg a začne platit od 1. ledna 2021. - Česko boduje v plnění cílů udržitelného rozvoje. Ve většině kategorií se pohybuje nad průměrem EU. Pod průměrem EU se Česko umístilo pouze v kategorii rovnost mužů a žen.

Nový zdroj evropského rozpočtu: Poplatek z nerecyklovaných plastů

Česko by mohlo odvádět na nových poplatcích za nerecyklované plasty do unijního rozpočtu ročně kolem dvou miliard korun (částka před korekcemi). Se zavedením nového přímého zdroje evropského rozpočtu v podobě poplatku z nerecyklovaných plastů podle ministra životního prostředí Česko souhlasí.

Pravděpodobně by nemělo jít o nové dvě miliardy, které by se posílaly do EU. Kompenzováno by to totiž mohlo být krácením jiných plateb.

Výše poplatku z nerecyklovaných plastů (mil. eur)

Zdroj: Politico, Eurostat; výpočet zahrnuje korekční mechanismus

Podle ministra je zatím celá věc na začátku a diskutuje se o tom, jakým způsobem bude poplatek distribuován.

Česko patří mezi státy, které budou mít poplatek jeden z nejnižších, protože má poměrně vysokou recyklaci plastů. Výše poplatku před uplatněním korekčního mechanismu by měla činit 0,8 eur/kg. Premiéři EU se během summitu v Bruselu dohodli, že daň z nerecyklovaných plastů začne platit již od 1. ledna 2021.

<https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/cesko-souhlasil-se-zavedenim-evropske-dane-z-nerecyklovanych-plastu/>

<https://www.consilium.europa.eu/media/45119/210720-euco-final-conclusions-cs.pdf>

OČIMA EVROPSKÉ KOMISE

Česko boduje v plnění cílů udržitelného rozvoje

Jak si stojí Česká republika v plnění cílů udržitelného rozvoje OSN? V červenci Evropská komise oficiálně představila souhrnnou zprávu, ve které mapuje plnění cílů udržitelného rozvoje v jednotlivých zemích EU i pokrok za posledních pět let.

Pro připomenutí, 17 cílů udržitelného rozvoje (SDGs) schválily země OSN v roce 2015 jakožto program rozvoje OSN na období 2015-2030. Cíle se zaměřují na zajištění ekonomické prosperity, vymýcení chudoby, ochranu klimatu i dodržování rovných příležitostí a základních práv.

Česko vychází z evropského srovnání velmi dobře. Ve většině měřených kategorií se pohybuje nad průměrem EU a vůbec nejlepší hodnocení získalo v oblasti chudoby (SDG 1) a sociálních nerovností (SDG 10), kde obsadilo přední příčky ve většině indikátorů. Naopak pod průměrem EU se Česko umístilo pouze v kategorii rovnost mužů a žen (SDG 5), průmysl, inovace a infrastruktura (SDG 9) a odpovědná výroba a spotřeba (SDG 12), která odráží produkci emisí, energetickou náročnost nebo nakládání s odpady.

Což je ovšem ještě pozitivnější, v žádné ze 17 kategorií nedošlo za posledních pět let ke zhoršení, ve všech je znatelný pokrok. Největší posun v letech 2014-19 byl zaznamenán v oblasti míru, spravedlnosti a institucí (SDG 16) zejména vlivem nižší kriminality, ale i zlepšení vnímání korupce. Česká republika se tak v této oblasti dostala na průměr EU. Nejmenší pokrok naopak zaznamenal cíl nazvaný "život na souši" (SDG 15), který odráží stupeň eroze půdy, podíl zastavěného území nebo pokrytí lesními porosty.

Implementace cílů udržitelného rozvoje v ČR

Zdroj: Eurostat

Více informací v publikaci **Udržitelný rozvoj v EU – Monitorovací zpráva 2020**, Evropská komise

Pavlaína Žáková, Zastoupení Evropské komise v ČR

Ještě v průběhu jara se zdálo být zcela nemožné, aby došlo k přijetí konečné dohody o podobě budoucího Víceletého finančního rámce EU. A samy karanténou paralyzované instituce nevěřily, že by již na začátku druhé červencové poloviny mohlo být hotovo. Ukazuje se však, že v době nenormální je možné činit zázraky, zvláště pak pokud je kormidlo třímáno německýma rukama.

Brusel Inside

HISTORICKÝ SUMMIT

Letošní rok je kvůli kovidové pandemii od počátku velmi podivný a události v něm nastalé nelze příliš hodnotit měřítky, na která jsme byli zvyklí před jejím vypuknutím. V průběhu pandemie zaznělo tolik silných slov a tak se změnil náhled na svět a život, že operovat nyní termínem historický, zdá se být poněkud troulalé. Ale přece jenom; ještě v průběhu jara, kdy činnost institucí EU byla zcela paralyzována zavedenou karanténou a restrikcemi, se zdálo být zcela nemožné, aby došlo k přijetí konečné dohody o podobě budoucího Víceletého finančního rámce EU (o kterém se předtím dva roky planě a bezvýsledně jednalo). A samy ony paralyzované instituce nevěřily, že by již na začátku druhé červencové poloviny mohlo být hotovo. Leč ukazuje se, že v době nenormální je možné činit zázraky, zvláště pak pokud je kormidlo třímáno německýma rukama. A hle, ledva Německo převzalo otěže předsednické země Rady EU, začalo být stále jasnější, že z pouhé latentní naděje se může stát realita rovnající se onomu zázraku.

Čas (jak ve smyslu rychlosti, tak též momentu uskutečnění) tak představuje první parametr, díky němuž aspiruje červencový summit Evropské rady na přívlastek historický.

Další z parametrů je o revolučnosti myšlenky, v daném případě o změně způsobu společného unijního financování. Došlo k velmi pragmatickému spojení schválení tradičního Víceletého finančního rámce (kde učiněné změny byly oproti původnímu návrhu Evropské komise vlastně jen parametrické, ale současně velmi potřebné a flexibilně reagující na novou situaci) s rozhodnutím vytvořit nový systém financování pod značkou Next Generation EU, jež pak již představuje vskutku systémovou, rozdílovou inovaci.

Smysl má posuzovat oba nástroje společně. A věřit, že parametry, na kterých je postaven ten nový a superinovativní, v následujícím období proniknou daleko více do systému hlavního proudu Víceletého finančního rámce. Tradiční Víceletý finanční rámec je totiž projevem jakési jen mírně zmodernizované kontinuity s minulostí, kdežto Next Generation EU je ukázkou a náznakem toho, jak a kudy by se mohl finanční systém EU ubírat v budoucnosti, a nebýt tak jen jednorázovým řešením důsledků nynější mimořádné situace vyvolané pandemií.

V čem spočívá jeho revolučnost, o tom jsme již na těchto stránkách zcela nedávno psali. Stručně si to shrňme: ve způsobu získávání prostředků prostřednictvím emisí dluhopisů na finančních trzích, které budou představovat první test důvěry investorů v toto řešení; ve způsobu jejich splácení cestou vytvoření systému nových vlastních zdrojů EU (o jejichž konečné a definitivní podobě budou ještě muset rozhodnout některé z příštích summitů šéfů států a vlád EU); v tom, že ve

většině využívá návratných finančních nástrojů jako moderní formy alokace omezených finančních prostředků, přičemž v některých případech přináší velmi originální průlomové řešení (například Úvěrovou facilitu pro veřejný sektor). Evropská rada současně rozhodla o tom, že některé nástroje z návrhu Evropské komise se nyní využívat nebudou (například nástroj pro posílení solvence podnikatelského sektoru), jiné pak budou aplikovány ve štíhlejší podobě (například Mechanismus spravedlivé transformace).

V neposlední řadě pak díky Next Generation EU se podstatně zvýšila fiskální kapacita EU, která však stále zůstává nedostatečně nízká (z původních přibližně 1,1 % HDP EU na nějakých 1,8 %). Lze si představit její další rozšíření v případě, že se systém získávání prostředků přes finanční trhy osvědčí a finanční investoři mu budou důvěřovat a budou vůči němu vstřícní. Právě zde mohou finanční trhy samotné sehrát velmi důležitou roli korektivu a indikátoru důvěry v celý tento systém; nebude-li investorům jeho smysl konvenovat a nebudou-li věřit v návratnost jejich prostředků a v adekvátní výnos, nebudou do něj vkládat své prostředky.

Je však více než žádoucí dát tomuto systému šanci. Uznat, že nic lepšího momentálně na stole není a nevytvářet zbytečné a malicherné překážky bránící jeho praktické implementaci. Pokud se toto povede a systém se osvědčí, je velmi pravděpodobné, že bruselský červencový summit roku 2020 vstoupí do historie tím, že započne cestu, jak efektivněji financovat společné potřeby EU.

Petr Zahradník

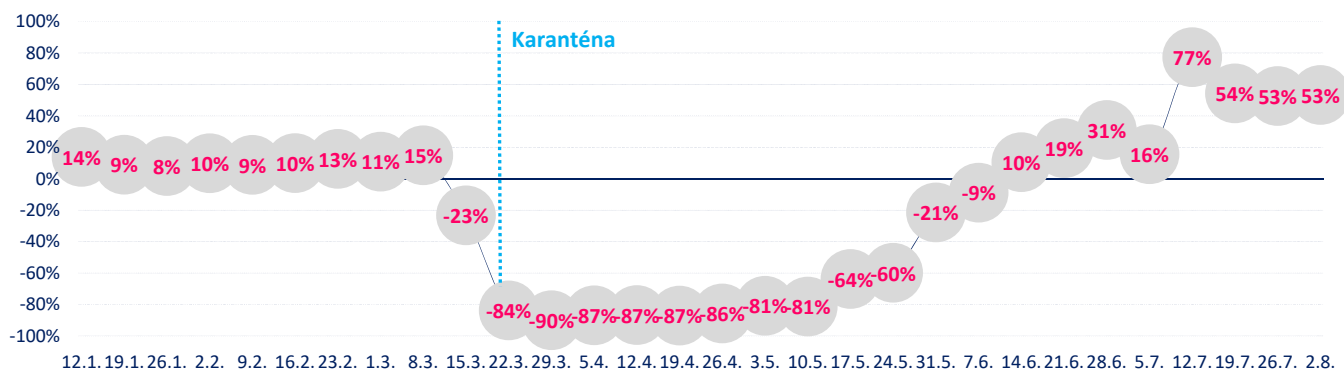

Dopady koronaviru na tuzemský cestovní ruch možná nebudou tak dramatické, jak se na první pohled kvůli výpadku zahraničních turistů zdálo. Situaci zachraňují Češi, kteří si tuzemsko vybrali jako destinaci pro svou letní dovolenou. Platby kartou za ubytování v ČR vzrostly v posledním červencovém týdnu oproti loňsku o 53 %.

ČEŠI LETOS TRÁVÍ DOVOLENOU V TUZEMSKU

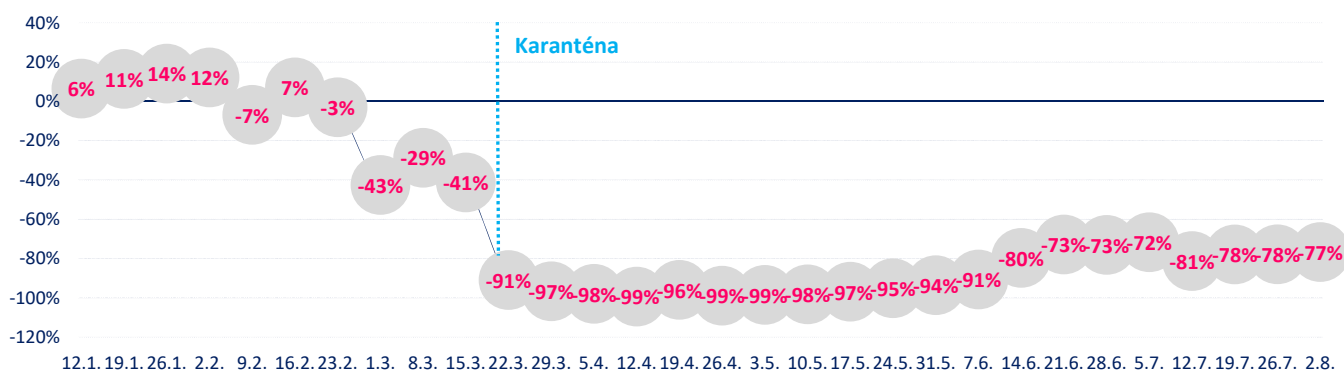
Karetní transakce za ubytování u tuzemských obchodníků vzrostly na konci července o 53 %, průměrný nárůst za letošní červenec činí oproti stejnému období loňského roku více než 50 %.

Platby kartou za ubytování v tuzemsku

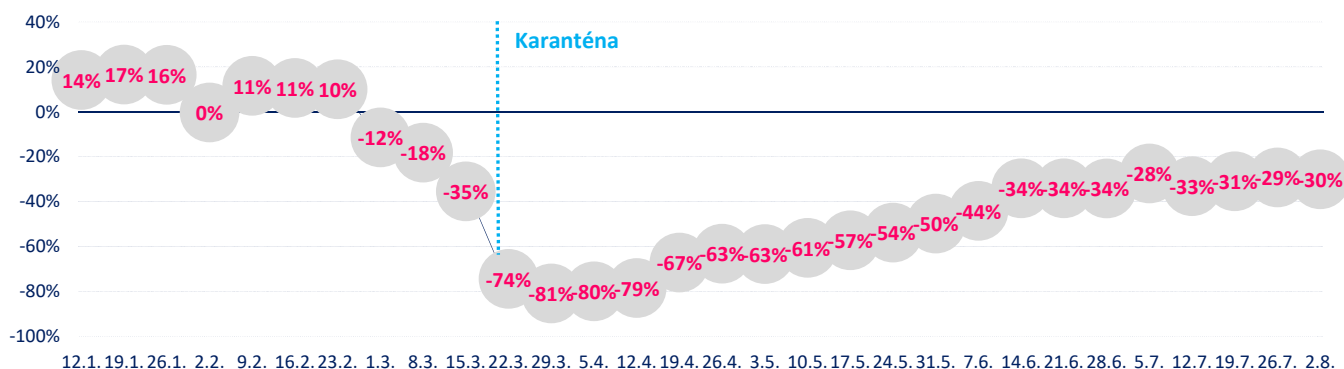
Platby kartou u tuzemských cestovních kanceláří jsou stále v záporných číslech. Oproti loňsku v červenci poklesly v průměru o 77 %.

Platby kartou v cestovních kancelářích

Pokles oproti loňskému roku přetrvává rovněž u karetních transakcí za dopravu (vlakovou, autobusovou, leteckou) u tuzemských obchodníků. V červenci se jednalo o průměrný pokles o 30 % oproti loňskému roku.

Platby kartou za dopravu - vlak, autobus, letenky

Zdroj: Česká spořitelna; Ekonomické a strategické analýzy; jedná se o meziroční změny objemu karetních transakcí u tuzemských obchodníků

Registrace nových osobních aut v EU v červnu klesly o 22 %. Při optimistickém scénáři se letos prodeje aut v EU propadnou o 24 %. Snižování průměrných emisí CO₂ u osobních aut se zastavilo, poslední 3 roky průměrné emise mírně rostou. Letos musí automobilky dodávající do EU snížit emise CO₂ v průměru na 1 auto o 15 % proti roku 2019. Pokud se jim to nepodaří, budou následovat obří pokuty.

Hlavní téma

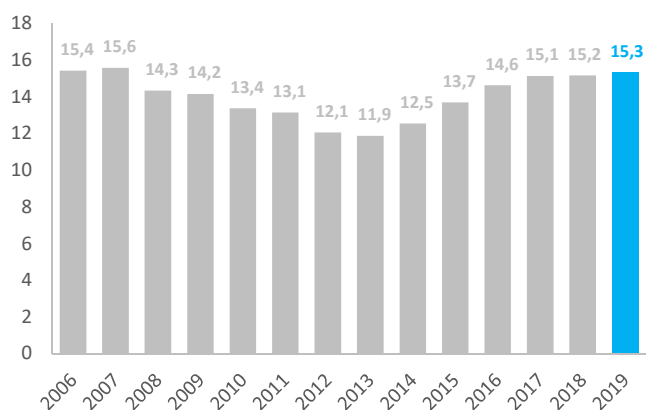
AUTOMOBILKY SE MUSÍ LETOS HODNĚ SNAŽIT, ABY SPLNILY EMISNÍ LIMITY

RŮST EVROPSKÉHO TRHU S AUTY PŘERUŠIL KORONAVIRUS

Evropskému automobilovému trhu, kam převážně dodávají tuzemští výrobci automobilů a dílů, se až do letošního března dařilo.

Registrace nových osobních aut v EU za celý rok 2019 meziročně stouply o 1,2 % na 15,3 milionu vozů. Jednalo se o nejvyšší hodnotu registrací od roku 2007.

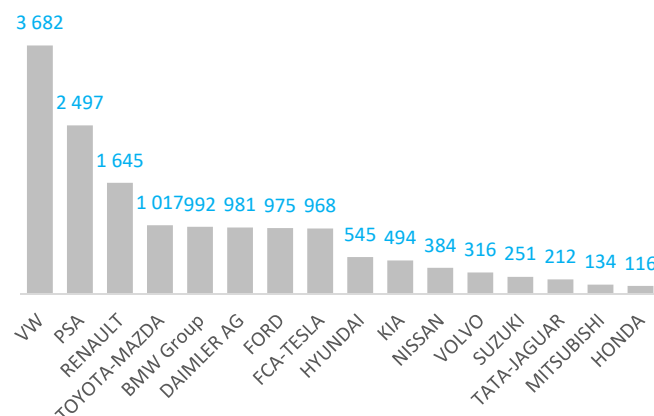
Registrace nových osobních aut v EU (mil. ks)

Zdroj: ACEA

V březnu ovšem v Evropě naplno vypukla pandemie koronaviru. Přerušení výroby a zavření prodejen se dramaticky projevilo i na prodejích osobních aut. V dubnu klesly registrace

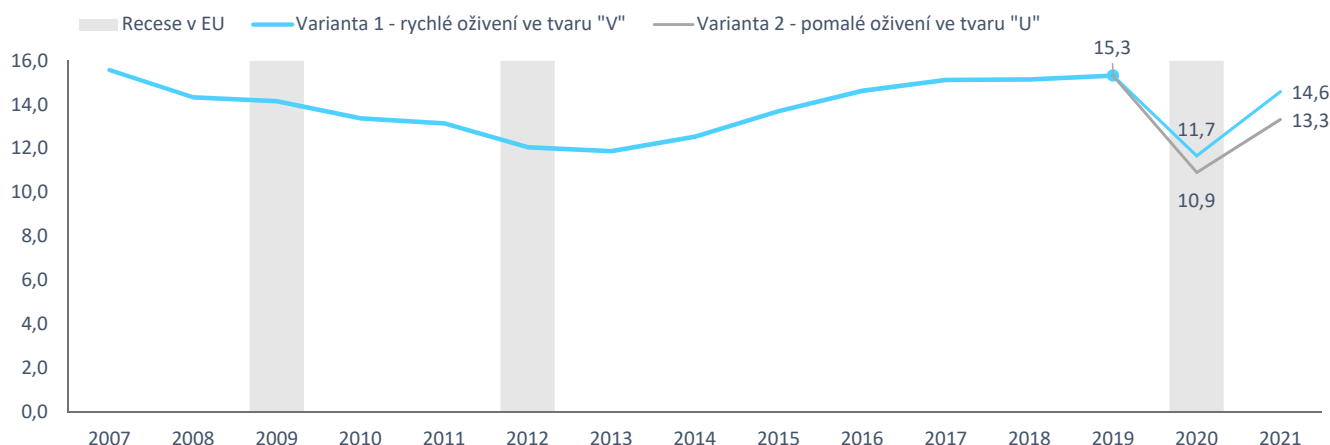
Prodeje nových osobních aut v EU (2019, v tis.)

Zdroj: Evropská agentura pro životní prostředí; data zahrnují UK a Island

nových osobních aut v EU o 76 %, v květnu o 52 %. Za celý rok se v optimistické variantě (= rychlé oživení ekonomiky EU) propadnou prodeje aut v EU podle našeho odhadu o 24 %.

Výhled evropského trhu s auty: Registrace nových osobních aut v EU (v milionech kusů)

Zdroj: ACEA, Česká spořitelna

Vedle problémů se sníženým odbytem čeká výrobce osobních aut v EU v příštích letech náročné období i z hlediska regulace. Pro automobilky bude důležité především to, jak se jim podaří

rozjet prodeje aut na alternativní pohony (na elektřinu – a to jak hybridní vozy, tak hned vzápětí i čisté elektromobily; případně vozy na zemní plyn).

DLOUHODOBÉ SNIŽOVÁNÍ EMISÍ U AUT SE ZASTAVILO

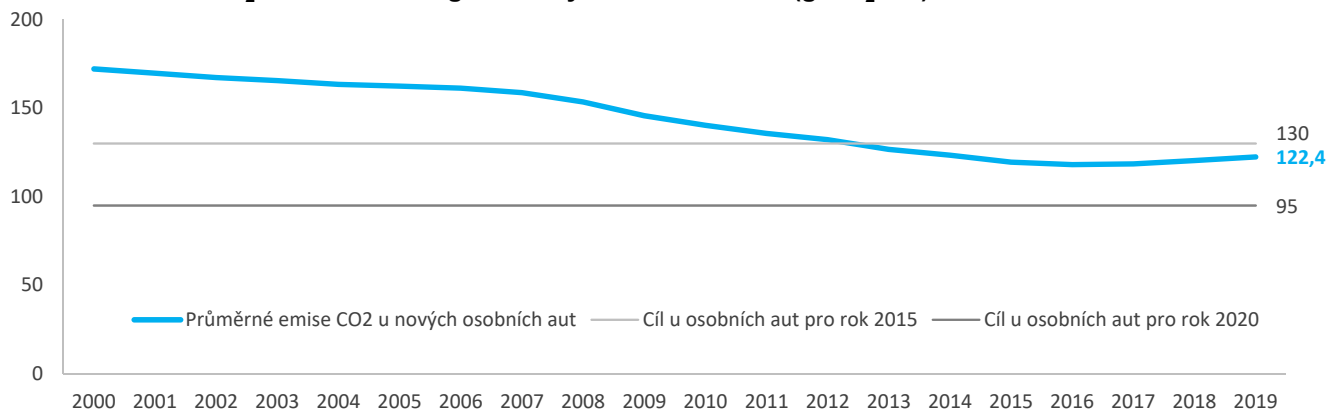
Už od letošního roku budou muset finální výrobci aut v EU začít splňovat přísný limit na vypouštění oxidu uhličitého. Příslušné nařízení EU (2019/631) obecně říká, že výrobci aut budou muset dodávat na evropský trh nová osobní auta, jejichž průměrné emise nepřesáhnou limit 95 g vypouštěného CO₂ na kilometr (u lehkých užitkových vozidel platí limit 147 g CO₂/km). Každý výrobce bude muset tento limit plnit v roce 2020 již u 95 % svých prodaných osobních vozů. V roce 2021 pak už u celé své prodané flotily. Celá regulace je ve skutečnosti složitější. Zohledňuje se hmotnost vozidel (95 g platí pro auto s hmotností 1 380 kg, přepočít pro lehčí a těžší vozy → každá automobilka tak má v praxi vlastní cíl), úlevy jsou za ekologické inovace na vozech (např. systémy stop-start nebo solární panely ve střešním okně), menší značky si mohou nechat schválit individuální plán plnění cíle. Navíc každé prodané auto s emisemi CO₂ pod 50 g/km (splňují to auta na vodíkový pohon, čisté elektromobily či hybridy do zásuvky) se bude v roce 2020 počítat do limitu jako dvě, o rok později jako 1,66 auta a v roce 2022 jako 1,33 prodaného vozu.

Pro rok 2025 se pak podle tohoto nařízení emisní cíl ještě zpřísní, a to pro celou EU poklesne o 15 % proti roku 2021 (proti hodnotě 95 g CO₂/km). V roce 2030 má toto snížení činit 37,5 % proti roku 2021 (necelých 60 g CO₂/km).

Vedle toho by v roce 2025 měl dosáhnout podíl vozů s „nulovými a nízkými emisemi“ na nových prodejkách minimálně 15 % a v roce 2030 již 35 %. Vozy s nulovými a nízkými emisemi se podle nařízení myslí taková osobní auta, která vypouštějí emise od 0 do 50 g CO₂/km (tedy v praxi plug-in hybridy nebo čisté elektromobily).

Snižovat emise CO₂ u nových aut se automobilkám dlouhá léta dařilo, v posledních dvou letech však nastal obrát. Může za to jednak snaha prodejců prodat klientům na poslední chvíli vozy s vyššími emisemi (a tedy i zpravidla vyšším výkonem), jednak odklon zákazníků od naftových motorů (které mají mírně nižší emise CO₂ než spalování benzínu) po aféře Dieseldgate. A především pak to, že se zákazníci po celé Evropě zhlédli ve velkých, silných (a tedy více emisně náročných) sportovních užitkových vozech.

Průměrné emise CO₂ v EU u nově registrovaných osobních aut (g CO₂/km)

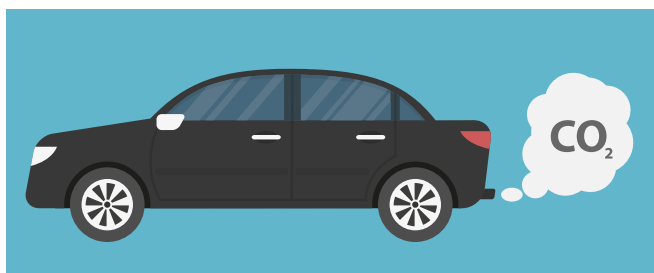

Zdroj: Evropská agentura pro životní prostředí

POKUTY MOHOU AUTOMOBILKY PŘIPRAVIT O VELKOU ČÁST ZISKŮ

A co se stane, pokud by se automobilkám nepodařilo přísný emisní limit splnit? Nařízení počítá s obřími pokutami – automobilka bude platit pokutu 95 eur (necelých 2 500 Kč) za každý gram navíc u každého prodaného vozu v daném roce. Pokud by automobilky prodávaly stejné portfolio modelů (se stejnými hodnotami emisí CO₂), jako v roce 2019, tak by v roce 2020 dosáhla celková výše pokut 25,5 mld. eur. A většinu automobilek by to stálo značnou část jejich ročního zisku (a některé i více). Variantou je i zdražení vozů – hypotetická pokuta na jedno auto dosahuje u sledovaných značek v průměru 44 tis. Kč. Automobilky se chtějí samozřejmě pokutám vyhnout. Ve velkém zařazují do své nabídky vozy s nižšími emisemi a vozy na alternativní pohony.

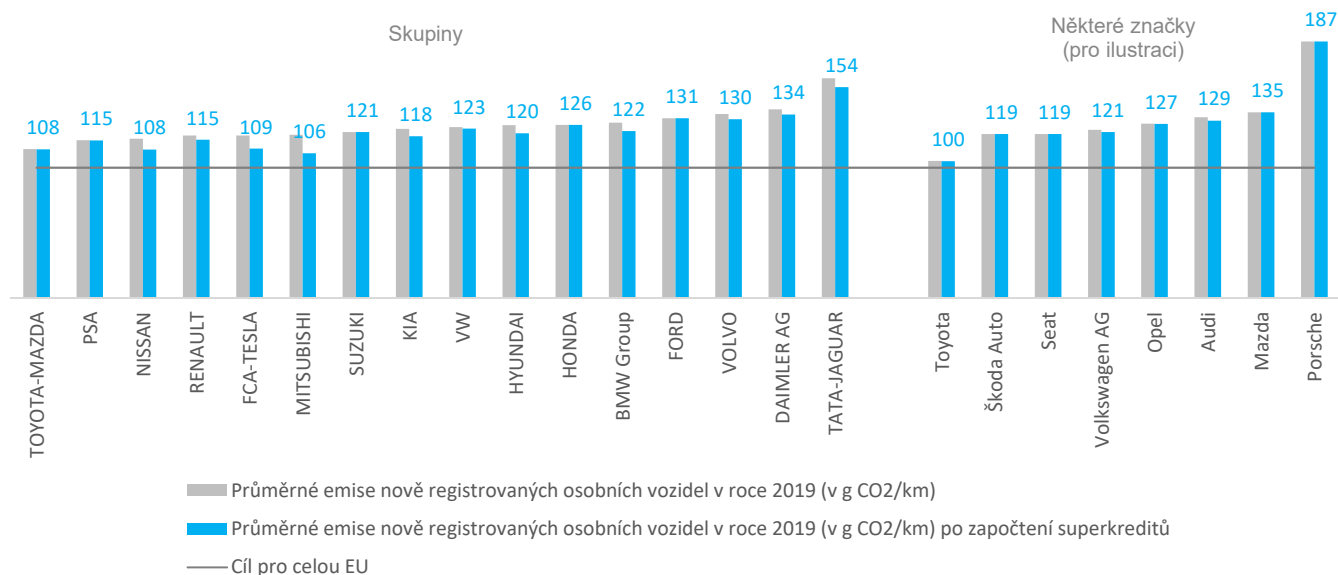
Někteří výrobci vytvářejí aliance, aby si mohli navzájem započíst své prodané flotily (např. FCA-Tesla). Přesto až průběh letošního roku ukáže, jak se s novou regulatorní (a i finanční) výzvou dokážou poprat.

Hlavní téma

Průměrné emise CO₂ u nových osobních aut registrovaných v EU podle výrobců v roce 2019 (v g CO₂/km)

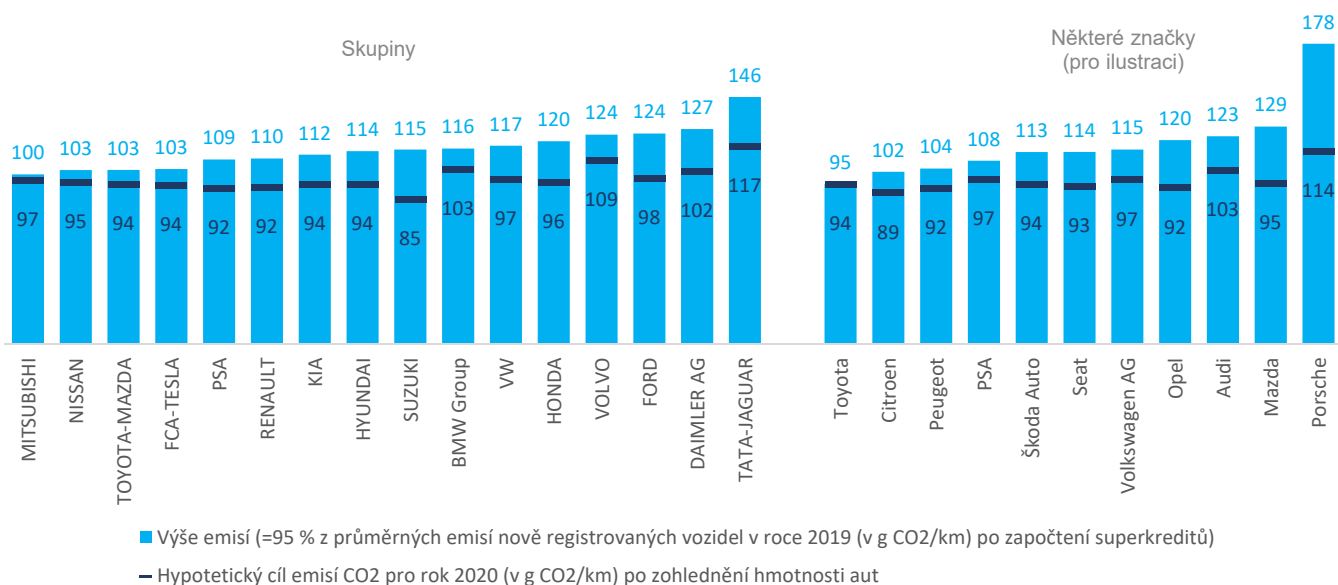

Zdroj: Evropská agentura pro životní prostředí

Pozn. Průměrné emise CO₂ jsou měřeny metodou NEDC. Hodnoty nezahrnují úlevy za ekologické inovace, ale zahrnují tzv. superkredity (vozy s emisemi pod 50 g CO₂/km se v roce 2020 počítají za 2)

Značky ve skupinách: BMW Group (BMW, Rolls Royce), Daimler AG (Daimler, Mercedes), FCA Italy (Alfa Romeo, Chrysler, Fiat), Renault (Renault, Dacia, Alpine, AvtoVaz), Peugeot (Peugeot, PSA AUTOMOBILES SA), VW (Volkswagen AG, Škoda Auto, Audi, Seat, Porsche)

Hypotetická výše emisí a emisní cíl pro rok 2020 (vypočteno na hodnotách emisí z prodeje v roce 2019)

Zdroj: Evropská agentura pro životní prostředí

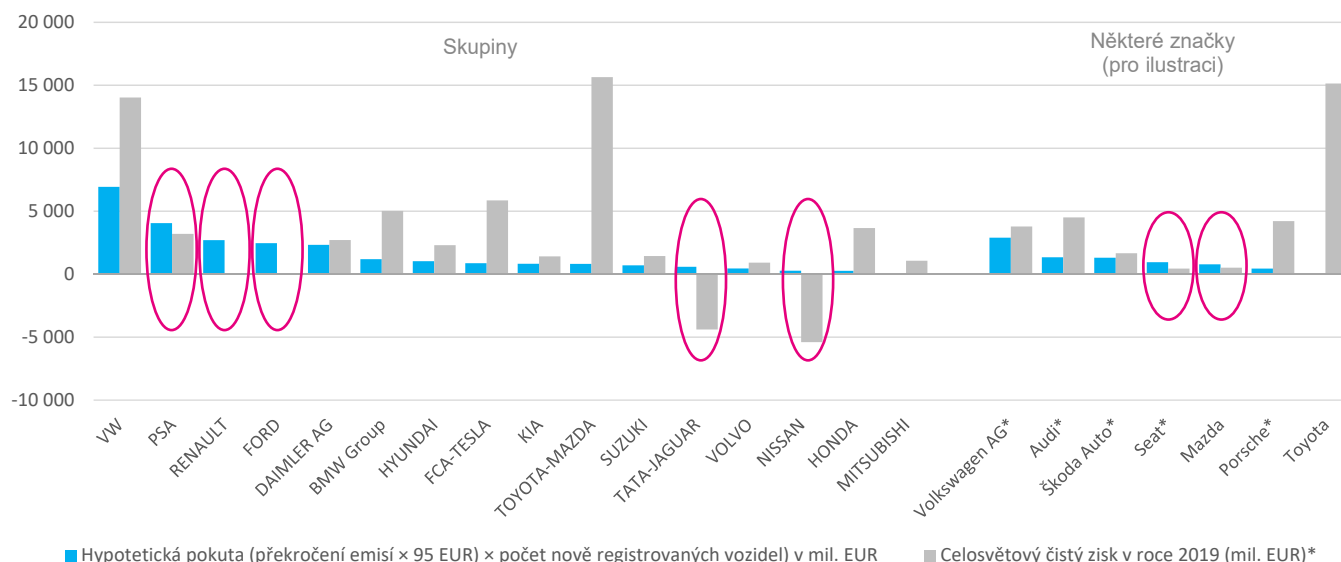
Pozn. Průměrné emise CO₂ jsou měřeny metodou NEDC. Hodnoty nezahrnují úlevy za ekologické inovace, ale zahrnují tzv. superkredity (vozy s emisemi pod 50 g CO₂/km se v roce 2020 počítají za 2)

Značky ve skupinách: BMW Group (BMW, Rolls Royce), Daimler AG (Daimler, Mercedes), FCA Italy (Alfa Romeo, Chrysler, Fiat), Renault (Renault, Dacia, Alpine, AvtoVaz), Peugeot (Peugeot, PSA AUTOMOBILES SA), VW (Volkswagen AG, Škoda Auto, Audi, Seat, Porsche)

Hlavní téma

Výše hypotetické pokuty a celosvětový zisk dané společnosti (červeně označení výrobci, kde pokuty převyšují zisk)

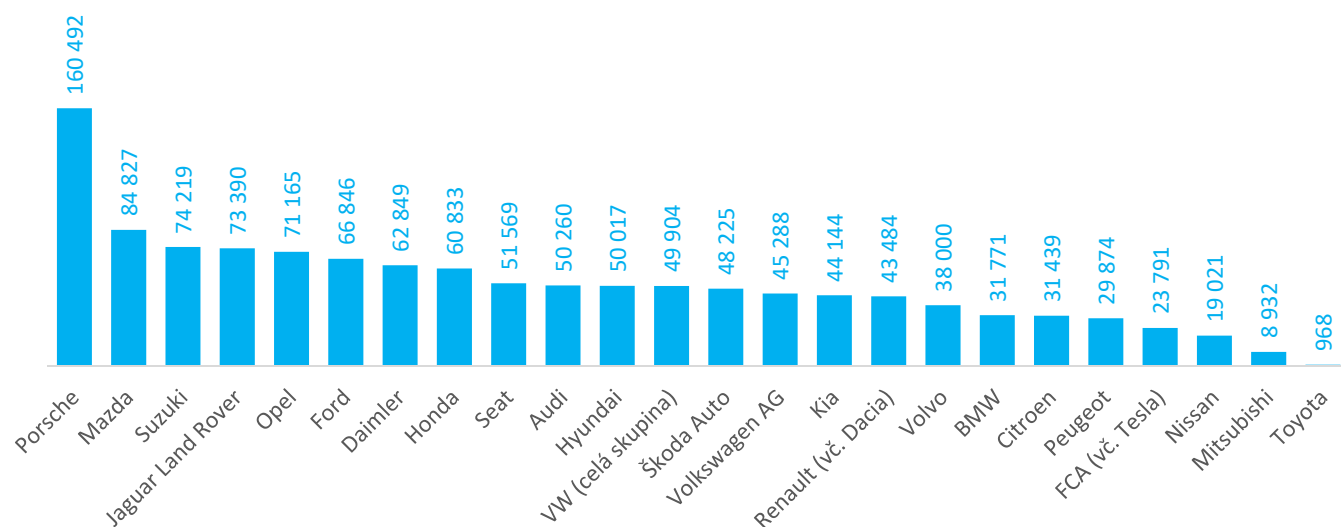

Zdroj: Evropská agentura pro životní prostředí, výroční zprávy společností; * u společností označených hvězdičkou se jedná o provozní zisk.

Pozn. Průměrné emise CO₂ jsou měřeny metodou NEDC. Hodnoty nezahrnují úlevy za ekologické inovace, ale zahrnují tzv. superkredity (vozy s emisemi pod 50 g CO₂/km se v roce 2020 počítají za 2)

Značky ve skupinách: BMW Group (BMW, Rolls Royce), Daimler AG (Daimler, Mercedes), FCA Italy (Alfa Romeo, Chrysler, Fiat), Renault (Renault, Dacia, Alpine, AvtoVaz), Peugeot (Peugeot, PSA AUTOMOBILES SA), VW (Volkswagen AG, Škoda Auto, Audi, Seat, Porsche)

Hypotetická pokuta na 1 auto dle značky v Kč

Zdroj: Evropská agentura pro životní prostředí, výroční zprávy společností; při kurzu 26,5 CZK/EUR

Pozn. Průměrné emise CO₂ jsou měřeny metodou NEDC. Hodnoty nezahrnují úlevy za ekologické inovace, ale zahrnují tzv. superkredity (vozy s emisemi pod 50 g CO₂/km se v roce 2020 počítají za 2).

Radek Novák

Evropská komise hledá partnerské organizace, které budou provozovat informační střediska EUROPE DIRECT v období 2021–2025. Vypsala proto výzvu, na niž mohou zájemci reagovat do 15. října 2020. Jednotlivá střediska získají od Komise grant pro svou činnost - tedy poskytování základních informací o EU veřejnosti a informování o aktuálním evropském dění.

EU Seriál

EVROPSKÁ KOMISE HLEDÁ PARTNERY K PROVOZOVÁNÍ INFORMAČNÍCH STŘEDISEK EUROPE DIRECT

Evropská komise hledá partnerské organizace, které budou provozovat informační střediska EUROPE DIRECT v období 2021–2025. **Vypsala proto výzvu, na niž mohou zájemci reagovat do 15. října 2020.**

Jednotlivá střediska získají od Komise grant na činnost, která má dvojí cíl: poskytovat veřejnosti základní informace o EU a referovat o aktuálním evropském dění.

V uplynulém období byla občanům k dispozici střediska v deseti regionech České republiky a jen za loňský rok uskutečnila na 500 akcí.

Co mohou získat uchazeči o provozování EUROPE DIRECT? Kromě významné grantové podpory po dobu trvání pětileté rámcové dohody poskytuje Evropská komise školení pro pracovníky středisek, publikační materiály pro veřejnost i školy či příležitosti k zapojení do celoevropské sítě o více než 400 pobočkách.

Současná obtížná situace způsobená epidemií koronaviru představuje obrovskou zatěžkávací zkoušku pro občany v Česku i v celé Evropě. Zároveň ukazuje, jak důležité je přinášet aktuální a pravdivé zprávy o evropském dění přímo občanům na místní úrovni. Účinné a rychlé informování o živých tématech souvisejících s EU bude i jednou z klíčových rolí budoucí generace EUROPE DIRECT.

Na EU nyní čeká významný úkol v podobě ekonomické obnovy. Evropská komise již přislíbila více než miliardu eur na pomoc obcím, podnikům i neziskovým subjektům v ČR na řešení finančních problémů a na to, aby se vypořádaly s následky ekonomického poklesu, jež způsobila tvrdá epidemiologická opatření.

Střediska EUROPE DIRECT budou plnit zásadní úlohu v informování na místní úrovni v jednotlivých regionech ČR o tom, jaké jsou možnosti pro čerpání zmíněných finančních prostředků.

Zkušenosti z dřívějšího fungování sítě ukazují, že informační střediska EUROPE DIRECT dokážou mnohem víc. Aktivně se totiž zapojují do rozvoje kulturního a společenského dění v regionech.

Jen za rok 2019 bylo v České republice vynaloženo více než 200 000 eur na podporu různých akcí a komunikačních nástrojů, jež se zaměřily na těsnější propojení veřejnosti v regionech s Evropou.

Střediska EUROPE DIRECT, v úzké spolupráci se Zastoupením Evropské komise v ČR, rovněž zintenzivnila a zefektivnila dialog s občany, čímž vzrostl jejich aktivní zájem o Evropskou unii a evropská témata.

Pro období 2021–2025 bude výše ročního grantu pro jednotlivá střediska 30 400 eur. Součástí EUROPE DIRECT se mohou stát veřejné orgány, ale také soukromé subjekty plnící úkoly veřejné služby.

Uchazeči mohou své nabídky předkládat od 30. června do 15. října 2020.

Veškeré pokyny, podrobné informace a dokumenty ke stažení naleznete na https://ec.europa.eu/czech-republic/business-funding/grants_cs_cs.

Pro informace o roli a práci Zastoupení Evropské komise v ČR navštivte web nebo sociální sítě (Twitter, Facebook, YouTube, Instagram).

Bližší informace o síti EUROPE DIRECT naleznete na webových stránkách <https://www.europedirect.cz>

BUĎTE VE SPOJENÍ S EVROPOU.

CHCI VĚDĚT VÍCE »

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje vybrané ekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Evropské unie. Zahrnují srovnatelná data z oblasti trhu práce, či cenové charakteristiky (ceny elektřiny uvedeny pro 1000-2500 kWh). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat, Evropská centrální banka a AMECO.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Meziroční inflace				Míra nezaměstnanosti				Náklady práce k ø EU28			
	IV.20	V.20	VI.20	VII.20	2Q-19	3Q-19	4Q-19	1Q-20	2016	2017	2018	2019
Belgie	0,0	-0,2	0,2	1,7	5,4	5,3	5,1	5,2	134,9	133,0	131,5	130,5
Německo	0,8	0,5	0,8	0,0	3,1	3,1	3,2	3,6	127,4	128,2	127,6	127,6
Estonsko	-0,9	-1,8	-1,6	-1,2	5,1	4,1	4,1	4,7	44,0	46,2	47,5	49,5
Irsko	-0,3	-0,8	-0,6	-0,4	5,1	5,0	4,8	4,9	113,1	112,6	112,9	113,8
Řecko	-0,9	-0,7	-1,9	-1,9	17,5	17,0	16,5	15,4	62,6	62,5	62,3	62,6
Španělsko	-0,7	-0,9	-0,3	-0,7	14,1	14,1	13,9	14,0	81,7	80,3	79,5	79,1
Francie	0,4	0,4	0,2	0,9	8,4	8,5	8,2	7,8	124,1	122,5	122,4	121,3
Itálie	0,1	-0,3	-0,4	0,9	9,9	9,8	9,6	9,0	103,3	101,3	99,9	99,7
Kypr	-1,2	-1,4	-2,2	-2,1	7,0	7,0	6,7	6,5	58,2	58,0	58,5	59,5
Lotyšsko	-0,1	-0,9	-1,1	0,1	6,5	6,2	6,0	6,9	31,5	32,7	35,7	37,2
Litva	0,9	0,2	0,9	0,9	6,3	6,6	6,3	6,6	29,8	31,9	34,1	34,2
Lucembursko	-0,8	-1,6	-0,4	0,1	5,4	5,8	5,7	6,4	147,9	147,9	146,7	145,6
Malta	1,1	0,9	1,0	0,8	3,5	3,4	3,2	3,4	58,2	58,1	57,4	55,3
Nizozemsko	1,0	1,1	1,7	1,6	3,4	3,4	3,3	3,0	132,8	131,3	130,5	129,6
Rakousko	1,5	0,6	1,1	n/a	4,6	4,5	4,3	4,4	130,1	131,2	131,8	131,7
Portugalsko	-0,1	-0,6	0,2	0,0	6,6	6,3	6,7	6,5	50,1	49,8	49,4	49,5
Slovinsko	-1,3	-1,4	-0,8	-0,3	4,3	4,8	4,1	4,3	61,7	63,5	63,8	65,0
Slovensko	2,1	2,1	1,8	1,8	5,9	5,8	5,6	5,9	39,4	40,9	42,6	44,4
Finsko	-0,3	-0,1	0,1	0,7	6,7	6,8	6,7	6,7	127,5	123,4	121,8	119,4
Bulharsko	1,3	1,0	0,9	n/a	4,2	4,0	4,1	4,2	17,3	19,0	19,7	21,3
Česko	3,3	3,1	3,4	n/a	2,0	2,0	2,0	2,0	40,8	42,9	44,8	46,6
Dánsko	-0,1	-0,2	0,2	n/a	5,0	5,0	5,1	4,7	157,4	156,3	155,3	154,2
Chorvatsko	-0,1	-0,7	-0,4	n/a	6,8	6,4	6,3	6,1	37,5	38,4	39,8	39,9
Maďarsko	2,5	2,2	2,9	n/a	3,4	3,4	3,4	3,6	34,7	37,0	39,2	42,0
Polsko	2,9	3,4	3,8	n/a	3,4	3,2	3,0	2,8	33,3	34,6	36,0	37,1
Rumunsko	2,3	1,8	2,2	n/a	3,9	4,0	4,0	4,1	22,2	24,7	27,0	29,5
Švédsko	-0,2	0,1	0,9	n/a	6,6	7,0	6,8	7,1	155,1	155,4	154,2	152,8
EU	0,6	0,5	0,7	n/a	6,7	6,6	6,5	6,5	100,0	100,0	100,0	100,0
UK	0,8	0,5	0,6	n/a	3,8	3,8	3,7	3,9	114,2	114,8	115,3	115,6

v %	Produktivita k ø ČR				RPSN spotřebitelských úvěrů				Ceny elektřiny k ø EU27			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Belgie	269	257	243	233	4,6	4,5	4,2	4,1	131,1	139,7	130,0	125,4
Německo	214	204	194	187	6,1	5,8	5,8	5,9	145,3	144,8	139,5	136,0
Estonsko	100	100	101	102	18,1	18,3	19,5	19,9	55,6	55,3	59,7	59,3
Irsko	388	384	379	374	8,0	7,0	7,2	7,7	128,7	129,2	132,6	125,4
Řecko	129	121	114	107	9,5	9,8	10,4	10,7	76,2	72,5	71,3	65,4
Španělsko	175	166	157	150	8,4	8,6	8,7	8,3	121,0	119,4	125,1	120,8
Francie	238	225	214	205	4,4	4,1	4,0	4,0	83,1	85,1	86,5	87,5
Itálie	207	196	185	175	8,2	8,3	8,2	8,1	93,7	94,6	94,5	100,6
Kypr	145	137	129	123	4,7	4,5	4,4	3,5	69,4	80,4	90,6	95,2
Lotyšsko	83	83	82	81	24,6	21,7	19,8	18,3	72,9	70,5	67,0	70,4
Litva	85	87	85	86	15,0	14,1	14,0	13,8	54,0	48,5	46,6	51,9
Lucembursko	652	613	588	572	2,7	2,4	2,3	2,3	82,2	81,2	83,4	86,9
Malta	150	141	136	130	5,1	5,4	4,9	4,8	63,6	64,0	61,5	60,0
Nizozemsko	239	228	218	213	3,5	n/a	n/a	n/a	50,0	45,5	52,4	74,6
Rakousko	251	239	228	220	7,0	6,8	7,3	7,4	109,2	102,6	99,1	99,1
Portugalsko	119	113	107	105	9,3	9,2	9,3	9,4	111,9	106,4	104,5	97,3
Slovinsko	124	120	116	112	7,4	7,6	7,6	7,7	88,1	84,6	84,3	82,6
Slovensko	97	93	91	89	11,0	9,6	9,2	8,6	74,8	72,8	73,4	74,2
Finsko	256	245	231	222	6,1	5,9	6,1	6,8	90,9	93,6	95,5	98,5
Bulharsko	42	41	41	42	10,7	9,8	10,1	10,0	42,3	41,9	41,7	40,6
Česko	100	100	100	100	11,3	9,9	8,9	8,7	83,4	83,6	88,1	94,5
Dánsko	297	281	267	257	8,3	8,5	8,1	7,5	148,0	140,7	141,5	130,1
Chorvatsko	87	83	80	78	8,2	8,3	7,8	5,3	63,3	56,8	59,4	57,9
Maďarsko	79	79	78	78	14,4	13,6	12,4	9,6	51,5	50,5	49,0	45,9
Polsko	78	79	78	79	15,2	14,4	13,8	13,3	62,9	68,3	63,9	59,2
Rumunsko	59	59	60	62	10,2	10,3	10,8	10,6	56,3	54,2	56,2	56,5
Švédsko	283	265	240	227	4,0	3,9	4,0	6,2	96,0	95,3	94,9	98,1
EU28	186	178	170	164	n/a	n/a	n/a	n/a	100,0	100,0	100,0	100,0
UK	228	205	194	189	n/a	n/a	n/a	n/a	96,1	87,8	92,0	98,4

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a www.shutterstock.com. Icon made by Freepik from www.flaticon.com. Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

